

SPRAWOZDANIE Z GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ZA 2021 r.

Narkomania jest problemem ogólnoswiatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym.

Używanie narkotyków jest nielegalne i często ukrywane, trudno jest zatem ocenić rozmiar występowania tego zjawiska oraz związanych z nim niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych. Źródłem danych na terenie Gminy Ciepłowody na temat rozpowszechniania i konsumpcji narkotyków są badania ankietowe prowadzone w szkołach, dane od funkcjonariuszy policji, ośrodka zdrowia, dane środowiskowe. Aby zmniejszyć rozpowszechnienie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i innych środków zastępczych wśród młodych ludzi, konieczne jest wdrożenie działań ukierunkowanych na wzmacnianie systemu wartości młodzieży i rodzin, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych chroniących przed używaniem narkotyków. Konieczne, są także kompleksowe działania profilaktyczne obejmujące całe rodziny. Zintegrowane działania muszą być adresowane zarówno do dzieci, młodzieży, jak i do rodziców oraz nauczycieli. Profilaktyka, jako oferta wzbogacająca wychowanie oraz edukację dzieci i młodzieży, wymaga podjęcia działań ukierunkowanych nie tylko na zapobieganie szkodom, ale przede wszystkim na promowanie zdrowia rozumianego całościowo, które obejmują wymiary: fizyczny, psychiczny, społeczny, duchowy i publiczny.

W pierwszej połowie 2021 r. Małopolskie Centrum Profilaktyki przeprowadziło na zlecenie GKRPA diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Ciepłowody. Raport przedstawił wyniki badań ankietowych. Obejmuje on podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzeciążeniem, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Ciepłowody wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

dorośli mieszkańcy;
dzieci i młodzież szkolna;
sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

25% badanych zna co najmniej jedną osobę zażywającą narkotyki lub dopalacze. Natomiast 75% badanych twierdzi, że nie ma w swoim otoczeniu takich osób. Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazły się marihuana i haszysz, dopalacze oraz amfetamina. 24% badanych twierdzi, że w ich otoczeniu nie ma osób przyjmujących substancje odurzające. 94% respondentów nie wie, gdzie może nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze.

Zdecydowana większość uczniów nie wie, czy kupno narkotyków jest łatwe czy trudne, co pozwala wnioskować, że nigdy nie podejmowali próby takiego zakupu. Jednak 1% uczniów uważa, że w ich środowisku łatwo o zakup narkotyków.

W celu realizacji działań dotyczących przeciwdziałania narkomanii opracowano Gminny Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021 – 2025 przyjęty Uchwałą nr 146/XXVI/21 Rady Gminy Ciepłowody z dnia 25.01.2021 r.

Podstawowe cele programu to

- 1) podejmowanie działań mających na celu zapobieganie uzależnieniom poprzez redukcję dostępności do substancji narkotycznych, zwłaszcza przez pracę profilaktyczną w środowisku lokalnym.
- 2) realizowanie zadań w zakresie edukacji społecznej polegającej na systematycznym i rzetelnym dostarczaniu fachowej wiedzy wszystkim podmiotom zainteresowanym tematem zagrożeń

związanych z narkomanią i uwrażliwienia na wczesne znaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy.

3) stworzenie lokalnego systemu działań profilaktycznych.

4) współpraca różnych instytucji, stowarzyszeń oraz organizacji społecznych w celu realizacji programów edukacji zdrowotnej.

5) organizowanie różnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, a w szczególności z grup podwyższonego ryzyka.

6) uświadamianie społeczeństwa o zasadności prowadzenia kampanii edukacyjnych, oraz profilaktycznych w przedmiocie uzależnienia od narkotyków i środków odurzających.

7) wypracowanie wśród dzieci i młodzieży, osób dorosłych racjonalnych postaw wobec narkotyków i innych używek poprzez wdrażanie i realizację programów profilaktycznych.

Realizatorami i podmiotami współpracującymi są:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej.
2. Zespół Szkolno Przedszkolny w Ciepłowodach.
3. Gminna Biblioteka Publiczna.
4. Ośrodek Zdrowia.
5. Zespół Interdyscyplinarny.
6. Komenda Powiatowa Policji w Ząbkowicach Śląskich.
7. Gminny Ośrodek Kultury i Promocji.
8. Poradnia Terapii Uzależnień od Środków Psychoaktywnych dla Dzieci i Młodzieży w Ząbkowicach Śląskich.
9. Organizacje pozarządowe prowadzące działalność z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

Cele i zadania ujęte w Programie są realizowane poprzez działania profilaktyczne kierowane do dzieci, młodzieży i rodziców.

Realizowane zadania w zakresie edukacji społecznej polegały na systematycznym i rzetelnym dostarczaniu wiedzy o zagrożeniach związanych z narkomanią i uwrażliwiania na wczesne znaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy.

W Ośrodku działa punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, w każdy pierwszy i ostatni piątek miesiąca od 14 do 15 godziny.

W 2021 r. przeprowadzono w szkole profilaktykę rekomendowaną przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wśród uczniów, "Cukierki" na kwotę 1200 zł.

Centrum Terapii Uzależnień „SANGO”, 57-200 Ząbkowice Śląskie, ul. Wrocławska 23 lok. 23:
-udziela dla osób wywodzących się z terenu Gminy Ciepłowody działań o charakterze profilaktycznym oraz ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych obejmujących świadczenia medyczne w zakresie sprawowania opieki nad uzależnionymi od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz osobami z zaburzeniami nawyków i popędów (patologiczny hazard), a także członków rodzin tych osób.

-udziela świadczeń zdrowotnych zgodnie z przepisami:

-realizuje programy terapeutyczne:

- podstawowy program psychoterapii uzależnienia,
- trening zachowań konstruktywnych,
- trening zapobiegania nawrotom choroby,
- podstawowy program dla osób współuzależnionych,
- podstawowy program dla dorosłych dzieci alkoholików.